

ภาวะผู้นำ และแบบอย่างการพัฒนาจิตใจ#

เลิศศิริร์ บวรภักดิ์*

นันทรัตน์ เจริญกุล**

บทคัดย่อ

“ภาวะผู้นำ และวัฒนธรรมเดิม” ของ อีดิธ เครเมอร์ เป็นการเล่าถึงประสบการณ์ในการใช้ศิลปกรรมบำบัดที่โรงเรียนชาย Wiltwyck นครนิวยอร์ก ในกรณีเด็กหลายเชื้อชาติที่มีอาการจากผลกระทบจิตใจและด้วยเศรษฐกิจในครอบครัวที่มีปัญหาด้านสิทธิพลเมืองและชาติภูมิ. เด็กเหล่านี้ใช้ภาพวาดในการแสดงชาติภูมิและเรื่องราววัฒนธรรมตามความเชื่อของตน จนในที่สุดสามารถรวมวัฒนธรรมดั้งเดิมเข้ากับกระแสวัฒนธรรมหลักของคนอเมริกันได้. การวาดภาพที่มีความก้าวหน้าของพวกเขาได้เป็นที่ยอมรับและถูกลอกเลียนแบบโดยเด็กอื่น ๆ ซึ่งก่อความภาคภูมิใจ จนทำให้บางรายสามารถปรับอารมณ์สู่ภาวะปรกติดำเนินชีวิตได้เต็มที่.

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำ, วัฒนธรรมพื้นเพ, การพัฒนาจิตใจ

Abstract

Leadership and Mental Development Model

Lertsiri Bovornkitti*, Nantarat Charoenkul†

*Faculty of Fine and Applied Arts, Burapha University, Chonburi Province, †Faculty of Education, Chulalongkorn University

In this chapter Edith Kramer discusses her experience in art therapy at Wiltwyck Boys School in New York on particular cases of poor and problematic children as it related to their citizen rights and national origins. These children's initial drawings showed their own cultural and national beliefs along with the problem of integrating into the mainstream culture. Later on they somehow succeeded in making drawings, compromised with the new culture, and their work was copied by other children. These children enjoyed their leadership position and were proud of their development, indicating by their progress that they had normal mental and emotional status and were living normal lives thereafter.

Key words: leadership, cultural tradition, mental development

ประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าจะนำเสนอต่อไปนี้ได้รับจากการปฏิบัติงานศิลปกรรมบำบัดในโรงเรียนชาย Wiltwyck ในนครนิวยอร์กในช่วง ค.ศ. ๑๙๕๐-๑๙๕๗. โรงเรียนนี้เป็นสถานพยาบาลสำหรับเด็กที่ได้รับผลกระทบทางจิตใจและด้วยเศรษฐกิจฐานะ. กรณีตัวอย่างที่นำมาเสนอเกิดขึ้นในช่วงต้นปี ๑๙๕๐ ก่อนการเคลื่อนไหวด้านสิทธิพลเมือง และชาติภูมิที่เอื้อประโยชน์แก่ชาวแอฟริกันสัญชาติอเมริกันและเชื้อสายอื่น.

เหตุการณ์นี้เกิดมาเนิ่นนานก่อนหน้าที่ความคิดเกี่ยวกับการรวมวัฒนธรรมต่าง ๆ ให้ผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมหลักยังเป็นเพียงอุดมคติ. บิดามารดาในกลุ่มนักอุดมการณ์ที่มีเจตคติก้าวหน้าต่อชาติภูมิได้ทำให้เด็ก ๆ ต้องพลอยรับผลทางจิตใจไปด้วย.

ศิลปะของเด็กกลุ่มขนาดใหญ่ใด ๆ ก็ตาม จะมีลักษณะทั่วไปโดยรวมเพียงเล็กน้อย ในขณะที่การเพิ่มจำนวนจิตรกร

แปลและเรียบเรียงจาก บทที่ ๙ “Leadership and Cultural Tradition” ในหนังสือ Art as Therapy ของ ดร. อีดิธ เครเมอร์ พิมพ์ โดย Athenaeum Press, Gateshead, Tyne and Wear ในประเทศอังกฤษ ค.ศ. ๒๐๐๐ หน้า ๙๔ - ๑๒๐.

*คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา บางแสน ชลบุรี

**คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

หรรหราบกับนักเรียนแบบกลุ่มใหญ่ และการเปิดโรงเรียนจิตรกรรมขนาดเล็ก ที่ช่วยสนองความใคร่ของบางคน ทำให้ได้เห็นผู้ที่มีศักยภาพถูกทอดทิ้งละลายเพราะเหตุพวกเขา ก้าวหน้าเกินกลุ่มของเขา และทั้งยังมีบุคลิกที่แตกต่างต้องดำเนินไปตามวิถีทางของเขา. เราได้เห็นพัฒนาการด้านเทคนิค และทักษะทางประเพณีนิยมและตำนาน.

มาร์ตินเป็นเด็กชายเชื้อสายเอธิโอเปีย อายุ ๑๐ ขวบ บิดาและมารดาของเขารวมทั้งตัวเขาเกิดในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ยั้งถือศาสนาออร์ทอด็อกซ์ และยึดวัฒนธรรมประเพณีดั้งเดิมไว้ อย่างเหนียวแน่น ซึ่งต่อต้านวิถีชีวิตความเป็นจริงในมหานครนิวยอร์ก. เมื่อมาร์ตินไปเข้าเรียนที่วิลท์วิลล์ เขาพยายามโฆษณาชาติพันธุ์เอธิโอเปียของเขา เขาวาดแผนที่ทวีปแอฟริกา และลากเส้นแสดงขอบเขตของประเทศเอธิโอเปียและระบายสีประจำชาติเน้นให้เป็นป่าสายตา และวาดรูปชาวเอธิโอเปียในชุดประจำชาติ ซึ่งเป็นเหตุกระตุ้นความไม่พอใจและสร้างศัตรู โดยเฉพาะกลุ่มเด็กอเมริกันเชื้อสายแอฟริกันอื่นที่เข้าใจเจาะจงว่าประเทศเอธิโอเปียเทียบเท่าทวีปแอฟริกา และเห็นว่า การพาดพิงถึงบรรพบุรุษต้นกำเนิดแอฟริกัน เป็นการเหยียดหยามและก่อความเสียหายแก่ชาติพันธุ์และสีผิว. มาร์ตินรักการวาดเขียน มีความต้องการความสำเร็จและความมีชื่อเสียง. เมื่อเขาพ่ายแพ้ในตอนแรก ก็เปลี่ยนไปวาดภาพชาวอินเดียนแดงแทนชาวเอธิโอเปีย.

ในช่วงต้นทศวรรษ ๑๙๕๐ การวาดภาพชาวอินเดียนแดงของชนกลุ่มน้อยเชื้อสายแอฟริกันเป็นทางออกที่ช่วยแก้สถานการณ์ยุ่งยากได้เป็นอย่างดี พวกเขาถึงเลที่จะเขียนรูปคนผิวดำ แต่รู้สึกปลอดภัยใจที่เขียนภาพใช้สีผิวของชาวอินเดียนแดง และบิดเบือนอุดมการณ์ของเขาไว้ในรูปหัวหน้าเผ่าอินเดียนแดง. สำหรับมาร์ติน เขาพอใจกับการใช้รูปชาวอินเดียนแดงแทนรูปชาวเอธิโอเปีย ด้วยความเข้าใจว่าไม่ได้เสแสร้งเพื่อโกหกตัวเอง” เขาอธิบายอย่างมั่นใจแก่ข้าพเจ้าว่าชาวอินเดียนแดงที่เขาวาดขึ้นนั้นเป็นชาวเอธิโอเปีย (รูปที่ ๑).

คุณภาพงานของมาร์ตินไม่ได้รับผลกระทบจากการรอมชอมครั้งนี้ แต่อาจจะได้รับผลกระทบหากเขาทอดทิ้งอุดมการณ์ของเขา ไปรับเอาค่านิยมอื่น ๆ จากกลุ่ม. สถาน-

รูปที่ ๑ ภาพชาวอินเดียนแดงของมาร์ติน

ภาพของมาร์ตินดีขึ้นเมื่อกษัตริย์เอธิโอเปีย Haile Selassie เสด็จเยือนสหรัฐอเมริกา. ณ จุดนี้มาร์ตินได้สร้างความนิยมแก่ตัวเขาอย่างมากในหมู่เพื่อนนักเรียนจากการวาดภาพพระราชอาชญาแอฟริกัน.

ภายหลังความรู้สึกของมาร์ตินต่อประเทศเอธิโอเปียจิตจางลง ไม่ใช่ว่าเขาละทิ้งอุดมการณ์ของเขา แต่เขายอมรับความเป็นจริงกับวิถีชีวิตในสหรัฐอเมริกามากขึ้น และลดความเพ้อฝันเรื่องในอดีตที่ตัวเองไม่มีความรู้. อย่างไรก็ตามเขายังคงมีความต้องการใช้ศิลปะสร้างสรรค์อุดมการณ์ด้านสีผิวที่รวมถึงคนผิวดำด้วยต่อไป. ถึงตอนนี้เขาเริ่มวาดภาพคนอเมริกันเชื้อสายแอฟริกันในลักษณะเป็นจริง ดังเช่นภาพเหมือนของมารดาของเขาบนหน้าปกของหนังสือเล่มนี้.

เมื่อเขาได้หลุดพ้นจากความคิดด้านเดียวที่ฝังใจของเขาแต่ก่อนหน้านั้นทำให้เขาตั้งหัวข้อแนวคิดหลากหลายมากขึ้น จนทำให้เขาเป็นต้นแบบของความนิยมต่าง ๆ มากมาย ที่สร้างความคลั่งไคล้ในโรงเรียน.

อภิปราย

กรณีของมาร์ตินแสดงว่างานของศิลปินที่ถูกปฏิเสธเกิดจากพื้นเพวัฒนธรรม. ดังนั้นเมื่อศิลปินเลือกเรื่องราวที่เนื้อหาไปแตะอคติของกลุ่ม ก็เกิดปฏิกิริยาความรู้สึกตอบสนองเชิงลบต่อเนื้อหาเรื่องราวเหล่านั้น และไม่เห็นคุณค่าทางศิลปะของผลงาน. ในประวัติศาสตร์ เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นบ่อยเมื่อวัฒนธรรม ๒ แบบมาเคล้าปะปนกัน แล้วเกิดความไม่เข้าใจกันในช่วงต้นที่ไม่หันเข้าหากัน จึงเป็นผลให้ศิลปกรรมตกต่ำลง. ผลลัพธ์สุดท้ายนั้นขึ้นอยู่กับความแข็งแกร่งสัมพันธ์ของวัฒนธรรมและของภาวะเศรษฐกิจของทั้ง ๒ กลุ่ม, กับระดับรหัสคุณธรรมที่แตกต่างกัน และกับปัจจัยด้านเวลาและสถานการณ์อื่น. แต่มันอาจเกิดขึ้นได้ที่ฝ่ายชนกลุ่มที่มีวัฒนธรรมแข็งแกร่งโดยพลังทางทหาร กลับรับวัฒนธรรมของผู้แพ้ไว้ ดังเช่นการรวมวัฒนธรรมกรีกโบราณเข้ากับอาณาจักรโรมัน.

กรณีปัจเจกบุคคลก็สามารถเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ได้เช่นกัน ดังเช่น มาร์ตินที่มีวัฒนธรรมแข็งแกร่งสามารถเข้าไปอยู่ในกลุ่มชนได้อย่างสง่าโดยอาศัยพลังความเฉลียวฉลาด, สติปัญญาที่แข็งแกร่ง และความสามารถในการแสดงออกของเขา ซึ่งสภาพเช่นนี้จะไม่เกิดขึ้นถ้ามาร์ตินไม่ละทิ้งการให้ร้ายป้ายสีแทนการแสดงออกที่เบี่ยงเบนความรู้สึกออกไป และถ้ามาร์ตินยอมจำนนต่อความกดดันจากกลุ่มคนส่วนใหญ่ เขาก็คงสูญเสียอดีตของเขาไป รวมทั้งอุดมการณ์และบุรณภาพในฐานะบุคคลคนหนึ่ง และแล้วความสามารถเชิงสร้างสรรค์ของเขาก็อาจไม่เหลือรอดจากการสูญเสียนั้น. ในอีกทางหนึ่ง ถ้ามาร์ตินยืนยันความมุ่งมั่นในอุดมการณ์ของเขา และคงไว้ทางด้านกายภาพ เขาก็จะเหลือเพียงรูปแบบและเรื่องราวเนื้อหาทั่ว ๆ ไปและซ้ำซาก. เขาคงจะต้องอยู่อย่างเดิวนตายต่อไปและยากลำบากที่จะพัฒนาเป็นทั้งปัจเจกบุคคลและศิลปินอย่างสมบูรณ์ได้.

แม้ว่าทั้ง ๆ ที่มีสติปัญญาและความเฉลียวฉลาด มาร์ตินอาจไม่สามารถเอาตัวรอดจากช่วงต้นของการปรับตัวโดยไม่ได้รับการช่วยเหลือ. กลอุบายที่เขาแฝงความหมายไว้ในภาพเขียนของเขาโดยการปลอมคนอินเดียแดงเป็นวิธีที่

เขาเลือกเอง ซึ่งเขาก็ได้เล่าความจริงต่อนักศิลปกรรมบำบัด. มาร์ตินและเพื่อนนักเรียนสามารถยุติความขัดแย้งทางอุดมการณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ที่ชี้ให้ความกระจ่างถึงความสัมพันธ์ที่แท้จริงระหว่างเอธิโอเปีย, แอฟริกากับคนอเมริกันเชื้อสายแอฟริกัน อันเป็นเป้าหมายของการบำบัดคือช่วยให้เด็กปรับตัวเป็นศิลปินและเป็นปัจเจกบุคคลโดยไม่ปล้นมรดกวัฒนธรรมของพวกเขา รวมถึงการสร้างคุณค่าเชิงบวกต่อสิ่งที่เขามอบให้ ให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของกลุ่ม.

พระราชสา

ในประดาเรื่องราวที่มาร์ตินนำเสนอ เรื่องกษัตริย์เอธิโอเปียของเขาได้สร้างความประทับใจได้ยาวนานที่สุด. ความนิยมเรื่องพระราชสาประทับใจเด็กอเมริกันเชื้อสายแอฟริกันชื่อคาร์ล. คาร์ลมีอารมณ์ตรงข้ามกับมาร์ติน เขาवादภาพอย่างซ้ำ ๆ อย่างตั้งอกตั้งใจมุ่งให้รายละเอียด ใช้สีที่มืด ๆ และนุ่มนวลทำให้ภาพวาดของเขาดูคล้ายมีเงื่อนงำเล็ก ๆ. คาร์ลชอบมาร์ตินมาก เขาพยายามเลียนแบบแข่งขันกับมาร์ติน. เมื่อมาร์ตินออกจากโรงเรียนแล้ว คาร์ลที่เป็นนักวาดมีอรองก็เข้ารับตำแหน่งของมาร์ติน. ถึงกระนั้นเขายังพยายามเปรียบเทียบวัดรอยเท้ากับมาร์ตินอยู่ตลอด. คาร์ลฝังใจอยู่กับความล้มเหลวภาพเขียนของเขาจำนวนมากล้วนแสดงภาพตัวเองถูกฆ่า.

เบื้องหลังของสาเหตุที่ทำให้คาร์ลมองชีวิตอย่างทุกขระทมคือบิดาของเขาเป็นอันธพาลโดยสันดานและส่วนใหญ่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ. ครอบครัวของเขาอยู่อย่างแร้นแค้นและเหลือความหวังเพียงน้อยนิดที่จะแก้ไขสถานการณ์ได้. คาร์ลไม่สามารถแสวงอุดมการณ์และคุณค่าทางวัฒนธรรมได้ในบ้าน เขาก็มีชีวิตอยู่อย่างซึมเศร้า และอยู่อย่างหวาดระแวงอันตรายตลอดเวลาจากความรุนแรงของบิดาและทารุณกรรมภายในบ้าน ซึ่งเป็นสิ่งที่คอยไปค้ำความก้าวร้าวที่สงบอยู่ในจิตใจของเขา. โดยประวัติส่วนตัวของเขาดังกล่าวเป็นเหตุที่โหมกระพือปัญหาการกีดกันแบ่งแยกทางเชื้อชาติที่กระทบอารมณ์ความรู้สึกอย่างรุนแรง. ภายใต้คำถามในยุคนั้นที่ว่าคนอเมริกันเชื้อสายแอฟริกันสามารถรับตำแหน่งผู้นำทางสังคม

ได้หรือไม่ ได้สะท้อนเป็นคำถามว่าตัวเขาจะสามารถดำเนินชีวิตให้สูงส่งเหนือบิดาของเขาได้หรือไม่. ความปรารถนาที่จะเกิดเป็นคนขาวได้กลายเป็นความต้องการกำจัดบิดาอันธพาลของเขาและกำจัดแนวโน้มเป็นอันธพาลของตัวเอง.

เมื่อคาร์ลรับภาพกษัตริย์แอฟริกันทั้งหลายต่อจากมาร์ตินได้ทำให้ความขัดแย้งที่ในใจของเขาเปลี่ยนไป และอะไรที่เคยเป็นเรื่องสำคัญของมาร์ตินแล้วได้กลายเป็นเรื่องหลักที่คาร์ลหมกมุ่นทำอย่างมาก. คาร์ลตกแต่งภาพกษัตริย์สมบูรณ์เรียบร้อยขึ้นในแบบพระฉาย. รูปที่ ๒ เป็นภาพกษัตริย์ที่งดงามมากที่สุดภาพหนึ่งของคาร์ล เป็นภาพเหมือนของชายรูปร่างดีลักษณะเคร่า ๆ และแสดงความมีเกียรติอย่างภาคภูมิใจสง่าผ่าเผย แว่นที่ตาขวาทำให้ใบหน้ามีสภาพไร้สมมาตรและดูว่ามีบุคลิกภาพบางส่วนคลุมเครือ. ภาพวาดบนกระดาษสีเทาระบายด้วยสีที่มืด ๆ ที่ให้ความสว่างน้อย ยกเว้นสีเหลืองทองอร่ามบนส่วนที่เป็นอัญมณี. สีน้ำเงินแก่, สีม่วงเข้ม, สีแดงน้อย ๆ และจุดสีเขียวสดบนคอปกเสื้อที่เปิดตั้งขึ้นให้ความรู้สึกของพระฐานันดรศักดิ์. พื้นที่ว่างในภาพจัดได้สวยงามเส้นตรงของคทาทำให้เกิดสมดุล เป็นองค์ประกอบที่น่าสนใจ. แม้ภาพนี้ได้แสดงออกถึงความต้องการของคาร์ลด้านความงาม ความภูมิฐาน และความสำเร็จ กระนั้นงานก็ยังไม่มีความสมบูรณ์ใสม่ประสงค้ภายใต้ความกดดันพื้นฐานและดูชนภาพในห้วงลึกของความรู้สึก (รูปที่ ๒).

มีผู้เลียนแบบที่คาร์ลสร้างไว้ แม้ว่าการใช้สี การจัดวางเครื่องประดับ และระดับสีของผิวหนังแตกต่างกันไป รูปทรงพื้นฐานยังคงเหมือนเดิม. ภาพกษัตริย์ที่เขียนขึ้นเป็นจำนวนมากในช่วงนั้น ไม่ปรากฏภาพใดที่กษัตริย์สวมมงกุฎแบบอื่น หรือปราศจากแว่นตาที่พระเนตรขวาข้างเดียว แต่ก็มีความหนึ่งที่กษัตริย์ทรงแว่นที่พระเนตรซ้าย เพราะวาดโดยเด็กถนัดซ้าย.

คาร์ลได้ภาพแว่นตาข้างเดียวที่สวมใส่โดยคนชั้นสูงจากหนังสือการ์ตูน เขาเริ่มใช้มันในภาพคนผิวขาวในชุดราตรี ต่อจากนั้นจึงนำไปใช้กับรูปกษัตริย์. สำหรับคาร์ล แว่นตาข้างเดียวคงจะมีความสำคัญทางจิตใต้สำนึก ที่อาจเป็นสัญลักษณ์ของการแบ่งแยกกระหว่างดีกับเลว และกับด้านมืดที่ซ่อนอยู่ในนิสัยของเขา. ความหมายเชิงสัญลักษณ์บางอย่างอาจจะมี

รูปที่ ๒ ภาพกษัตริย์โดยคาร์ล

ผลต่อคนอื่น ๆ ด้วย เช่นการใช้แว่นตาข้างเดียวนั้นได้กลายเป็นปรากฏการณ์ที่ฝังแน่นในพฤติกรรมของกลุ่ม. เรากำลังเฝ้าสังเกตว่าประเพณีนี้เกิดขึ้นและตราอยู่ตลอดไปได้อย่างไร.

เมื่อภาพเขียนได้หล่อหลอมพัฒนาจนถึงขั้นสมบูรณ์ก็ได้ถูกนำไปใช้โดยคนจำนวนมากโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ อีก. รายละเอียดทุก ๆ ส่วนถือว่าเป็นสัญลักษณ์กษัตริย์ซึ่งมีผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็งและจิตใจอิสระบางคนเท่านั้นที่ไม่ยอมรับและตั้งคำถามต่อรายละเอียด หรือพยายามปรับเปลี่ยน. เนื่องจากจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รูปแบบที่ใช้คงนิยมอยู่ได้เพียง ๒ ปี.

สัญลักษณ์กษัตริย์ได้ถูกใช้ในการแสดงออกถึงปัญหาของความภาคภูมิใจในตนเองและในการประเมินตนเองในกลุ่มเด็ก. การผ่อนผันให้วาดภาพกษัตริย์แอฟริกันและกษัตริย์ผิวสียังคงมีอยู่ต่อไป. ความต้องการของคาร์ลด้านวัฒนธรรมและความงามยังคงเก็บอยู่บ้างอย่างลับ ๆ. ในจินตนาการของเด็ก กษัตริย์ในฐานะวัตถุสัญลักษณ์อยู่ในระดับสูงกว่า และให้ภาวะอารมณ์มากกว่าภาพหัวหน้าเผ่าอินเดียนแดง คทาที่พระราชาก็ไม่ใช่ขีปนาวุธโทมาฮ็อกกีที่

เตรียมยิง มงกุฎเป็นผลงานฝีมือที่ละเอียดซับซ้อนไม่เหมือนหมวกของหัวหน้าเผ่าอินเดียแดงที่มีลักษณะของถ้วยรางวัล. อันที่จริงแล้ว เด็ก ๆ ที่เลือกเขียนภาพกษัตริย์มีวุฒิภาวะทางอารมณ์เป็นผู้ใหญ่มากกว่าเด็กอื่น. ในอีกทัศนะหนึ่งการวาดภาพกษัตริย์ยังมีอิทธิพลต่อความเจริญของเด็กด้วย. ทางด้านการบำบัด การวาดภาพกษัตริย์ให้ประโยชน์แก่มาร์ตินเป็นคนแรก และต่อมาก็ให้คาร์ล และในการวิเคราะห์สุดท้ายก็เป็นประโยชน์แก่ชุมชนทั้งหมด. อย่างไรก็ตาม ประเพณีนิยมไม่สามารถคงอยู่เกินกว่าชีวิตตามธรรมชาติของพวกเขา ดังเช่นที่การวาดภาพกษัตริย์ได้หมดความนิยมไปในที่สุด.

นักโทษ

ตัวอย่างต่อไปเป็นฉากประวัติสั้น ๆ เพียง ๓ สัปดาห์ที่เกี่ยวข้องกับเด็กผู้ชายกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีเจอร์รี่เป็นตัวเอกในฐานะผู้ริเริ่มแบบนิยามภาพวาดนักโทษ. ในช่วงนั้นเจอร์รี่ได้รับการยอมรับว่าเป็นจิตรกรที่มีความสามารถที่สุดของโรงเรียน. เขาสนใจการแสดงเป็นพิเศษ ชอบวางท่าแบบตัวละคร พุดจางโต อยากรับพระเอก ยืนวางท่ายึดดอกไม้ หมด ดีไซน์หน้าขมิงตึง และตัดการพูดแบบตะคอกและดัดเสียงหัว ๆ.

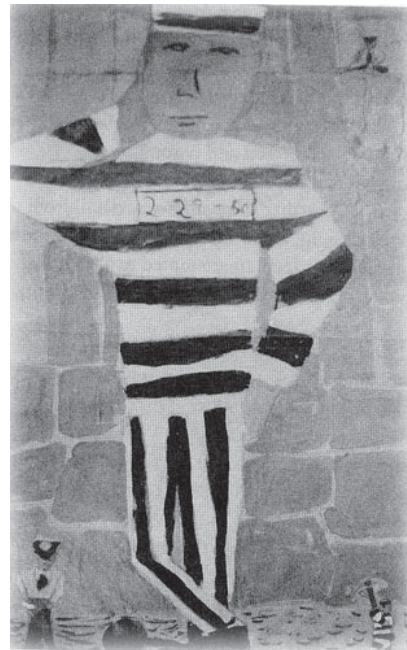
พฤติกรรมของเจอร์รี่ทำให้นักย้ายไปที่ภาพภูเขาไฟที่เขาวาดเป็นภาพแรกเมื่อเข้าโรงเรียน. ภูเขาไฟรูปกรวยสีเทาของเขาอยู่บนเกาะที่เต็มไปด้วยต้นปาล์ม เห็นการระเบิดพุ่งเปลวไฟสีแดงและกลุ่มควันหนาสีดำแต่ไม่ปรากฏการทำลายล้าง อารมณ์ร้ายของภูเขาไฟไม่ได้บดบังภูมิทัศน์รอบ ๆ ที่ดูสงบและสวยงาม ดูเหมือนว่าภูเขาไฟระเบิดเพื่อการแสดงมากกว่าเป็นการทำลายล้าง เข้าทำนองเดียวกันกับพฤติกรรมแข่งกระด้างของเจอร์รี่ที่เกิดจากการตอบสนองการกระตุ้นของความหลงใหลตัวเองมากกว่าเรื่องของความโกรธแค้น.

เจอร์รี่เป็นคนแรกที่วาดภาพนักโทษ (รูปที่ ๓) ที่เขาวาดบ่อย ๆ มักเป็นภาพกลุ่มอันธพาล และกลุ่มโจร และฉากการหลบหนีที่แสนประทับใจจากคฤหาสน์สมัยกลางและคุกใต้ดิน; ไม่เคยปรากฏมีเด็กในโรงเรียนวาดภาพนักโทษสมัยใหม่มาก่อน เพราะสำหรับเด็กอันธพาลจากสภาพแวดล้อมที่เลวร้าย จะ

มองว่าคุณเป็นสถานที่ที่น่ากลัว จึงไม่กล้าแต่ต้อง.

ในภาพ มีนักโทษถูกตีตราอยู่ในที่คุมขัง มีกำแพงหินสี่เหลี่ยมเป็นสัญลักษณ์ของห้องขังอยู่ทางด้านหลัง รูปนักโทษขนาดใหญ่โดดเด่น ส่วนผู้คุมและเพื่อนนักโทษมีขนาดเล็กและกระเสี้นักโทษคล้ายแสดงการรอคอย ท่าทางเฉยเมย หน้าตาย. เจอร์รี่ดัดแปลงรูปแบบนักโทษตามรสนิยมของเขา เป็นชุดลายแถบสีดำสลับขาว แถบหมายเลขนักโทษดูคล้ายเป็นเครื่องประดับ. องค์ประกอบต่าง ๆ ของภาพจัดได้สมดุลสวยงาม. การผสมผสานสีเทา สีดำ และสีขาวเจิดจ้าทำให้ดูสงบงามแบบนามธรรม. สีเนื้อใบหน้าและที่มือดูอบอุ่น และจุดสีน้ำตาลสองสามจุดก็ช่วยทำให้ส่วนประกอบต่าง ๆ ดูมีชีวิตชีวาขึ้นและน่าสนใจ. ท่าทางที่สงบและนิ่งเฉยแบบทอไม่รู้อัน และความสง่างาม และไม่มีลักษณะแข็งขืนคือดึงหรือเศร้าเสียใจเลย ทำให้สภาพการณ์ดูสูงส่งกว่าเป็นนักโทษ. เจอร์รี่ในฐานะผู้นำแบบนิยามภาพวาด พร้อมทั้งลักษณะนักโทษตัวอย่างของเขาที่ดูไม่มีอะไรก็ให้ความกังวลเลยนั้นได้กระตุ้นเสริมความกล้าให้เด็กจำนวนหนึ่งทำตามอย่างเขา.

วอลเตอร์ เจริญรอยตามเจอร์รี่ แต่ภาพวาดของเขา

รูปที่ ๓ ภาพนักโทษโดยเจอร์รี่

รูปที่ ๔ ภาพนักโทษโดยวอลเตอร์

แสดงออกอารมณ์ต่าง ๆ ที่เจอร์รี่รู้สึกเล็ง (รูปที่ ๔) คงสงวนไว้เฉพาะลักษณะคล้ายบางอย่าง เช่น ขนาดนักโทษที่เป็นศูนย์กลางมีขนาดใหญ่เกือบเท่าคนจริง ในขณะที่เพื่อนนักโทษและผู้คุมมีขนาดเล็ก. จากหลังในภาพของวอลเตอร์เป็นสีดำสนิท พื้นระบายด้วยสีแดงจากสีแปร่งที่รุนแรง แถบสีดำบนชุดนักโทษกลืนไปกับฉากหลังสีดำดูเหมือนว่านักโทษโผล่ออกมาจากความมืดและเป็นส่วนของความมืด เส้นแนวนอนที่ลากผ่านตัวให้ความรู้สึกที่นักโทษถูกกำจัดออกไปด้วยเส้นสีดำ. การที่ส่วนแขนขาของนักโทษเห็นได้เพียงบางส่วน (เท้าและมือไม่มีในภาพ) ให้ความรู้สึกของความสิ้นหวัง และความพิการ. ใบหน้ามีการแสดงออกชัดเจน ปากกว้างเม้มแน่น ตรงข้ามกับดวงตาดเล็ก ๆ ที่ดูอ่อนแอและไร้รูปร่างตา.

มีเหตุผลที่วอลเตอร์แสดงความรู้สึกรุนแรงเกี่ยวกับภาพนักโทษ บิดาของเขาเข้าออกคุกตลอดชีวิตของวอลเตอร์ กำลังเป็นนักโทษที่ต้องโทษระยะยาว. วอลเตอร์เองไม่ยอมรับในความจริงเรื่องนี้ เขามักคุยโตโอ้อวดเกี่ยวกับความร่ำรวยและความยิ่งใหญ่ของบิดาเขา. ภาพนักโทษของเจอร์รี่ได้กระตุ้นวอลเตอร์ให้กล้าแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ถึงความหวังใน

ชะตากรรมของบิดาของเขา.

เฟลิตเซอร์ เป็นเด็กอีกคนหนึ่งที่ได้รับแรงบันดาลใจจากภาพนักโทษของเจอร์รี่. เขาวาดทัศนียภาพทางอากาศของเรือนจำพร้อมด้วยป้อมปราการ และกลุ่มนักโทษที่กำลังทำงานย้อยหิน ขนหินใส่รถเข็นออกไป. เฟลิตเซอร์เป็นเด็กชอบหนีออกจากบ้าน นิสัยลึกลับขโมยน้อย และทำลายข้าวของเสียหาย. สิ่งที่ช่วยแก้นิสัยของเขาได้บ้างคือความรักงานก่อสร้าง เขาเป็นช่างไม้และช่างก่อสร้างฝีมือดีเยี่ยม. สภาพจิตใจเชิงตรรกะของเขาชัดเจน ประกอบกับทักษะฝีมือดีและความรักงาน ทำให้เขาได้เป็นหัวหน้าช่างฝีมือของโรงเรียน. เฟลิตเซอร์เคยความรักงานเป็นคำพูดว่า “เด็กอื่นชอบหนีงานส่วนผมพยายามเข้างาน”. เฟลิตเซอร์เล่นอะไรไม่เป็น การต้องอยู่เฉยได้พาเขาไปกระทำสิ่งเลวร้าย.

ในภาพวาดเรือนจำของเขาแสดงว่าชีวิตในคุกพอทนได้ โดยการทำงานหนัก. เฟลิตเซอร์แสดงความห่วงใยชีวิตนักโทษ. ทั้ง ๆ ที่เขาเข้าใจความผิดถูก และมีความฉลาดเฉลียวด้านภาวะผู้นำและทักษะงาน เขาก็ยังมีแนวโน้มต่อต้านสังคมอยู่. ในกรณีสันดานของเฟลิตเซอร์ เขามีโอกาสมากที่จะเข้าคุกได้ง่าย ๆ แต่เขาจะอยู่รอดได้ ถ้ามีงานมากพอให้เขาทำ.

เบอร์นาร์ด เป็นเด็กที่มีทัศนคติเห็นนักโทษเป็นสัตว์ประหลาด. ภาพนักโทษของเขาจึงมีรูปหัวและท่อนอกที่ยืดยาว ตัดกับฉากสีเข้มด้านหลัง แขนทั้งสองข้างเหยียดยาวจรดพื้น และไม่มีมือปรากฏในภาพ ใบหน้าไร้ปากไร้จมูก ตาขาคกลมด้วยแผลเป็นขนาดใหญ่เกือบมิด ตาซ้ายเป็นรูปจตุรัสในแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่อยู่กลางหน้าผากดูคล้ายแผ่นผ้าปิดแผลแบนด์-เอ็ดมากกว่าเป็นดวงตา. มีแผลเป็นขนาดใหญ่อีกแห่งขวางแก้มซีกซ้าย. ภาพชิ้นนี้มีลักษณะเป็นภาพฝันร้ายที่ไม่แสดงความกังวลหรือความผิดหรือพยศคือตั้งใด ๆ เลย เป็นภาพที่แสดงออกของอารมณ์ที่มีความรู้สึกถึงความบกพร่อง เป็นภาพที่ก่อความอึดอัดแก่ผู้ชมได้มาก. นักโทษในภาพมีลักษณะเหนือบุคคลิกของการเป็นมนุษย์.

เบอร์นาร์ดมาเข้าเรียนที่วิทยาลัยตั้งแต่อายุไม่ถึง ๑๐ ขวบ. เขามีขนาดร่างกายเล็กกว่าอายุ ลูกอ้นตะของเขายังไม่ลงอยู่ในถุงซึ่งเป็นลักษณะด้อยพัฒนาการ. การมีผมสีบรอนด์ ตาสีฟ้า

และผิวสีชมพูทำให้ดูเป็นตุ๊กตาตัวเล็ก ๆ. เบอ์นาร์ตเป็นขโมยที่เชี่ยวชาญการลักหนี่งสี่ฉบับกระเป๋าและการปลดนาฬิกาข้อมือ. เขาไม่ต้องการเจริญเติบโตขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ เขาอยากที่จะมีรูปร่างเล็กและน่ารัก และอยู่ได้ด้วยการลักขโมย. แม้ต่อมาเขาเลิกการลักขโมยแล้ว เบอ์นาร์ตก็ยังภาคภูมิใจในทักษะฝีมือลักเล็กขโมยน้อยของเขา. เขามีเรื่องตลกขบขันเล่าว่าครั้งหนึ่งเมื่อเขาได้ล้วงนาฬิกาข้อมือออกมาแล้ว เจ้าของนาฬิกายังไม่เอะใจหันมาถามเวลากับเขา. (ผู้แปลเข้าใจว่าเจ้าของนาฬิกาทราบว่าเขาอยู่ที่เบอ์นาร์ต จึงถามเวลาที่เขา)

ภาพนักโทษของเบอ์นาร์ตแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกห่างเหินมากจากมนุษย์ชาติของเขา. การลักขโมยเป็นการพิสูจน์ศักยภาพและความสมบูรณ์พร้อม และชดเชยความล้มเหลวจากการเสียโฉมและเสียหน้า. เบอ์นาร์ตไม่พยายามที่จะทำให้ภาพนักโทษของเขาแสดงความรู้สึกผิดหรือความวิตกในความเลวร้าย. ในทางกลับกันกลับแสดงออกถึงความน่ากลัวจากการไม่ประสบความสำเร็จ.

อภิปราย

ในกลุ่มเด็กที่วาดภาพนักโทษเจอร์รี่เป็นผู้เดียวที่ค้นพบทางออกสำหรับคลี่คลายความกลัวและความขัดแย้งที่ผูกติดกับความคิด. แต่สมมูลของเจอร์รี่คือการถอยกลับเข้าไปหาความรู้สึกหลงใหลตัวเองและภาวะอารมณ์ที่ตื่นเขิน. อย่างไรก็ตามของเจอร์รี่ได้ช่วยปลุกความกล้าให้เพื่อน ๆ ในโรงเรียนต่อสู้กับสิ่งที่พวกเขาหลีกเลี่ยง.

การวาดภาพนักโทษของวอลเตอร์ เป็นก้าวแรกในการเข้าพบความจริงที่ไม่ซ้าก็เร็วต้องเผชิญ. ภาพนั้นอาจไม่ได้หมายความว่าถึงการยอมรับความเป็นจริงทั้งหมด แต่ก็เป็นการพยายามค้นหาความรู้สึกขัดแย้งมากมายของเขาต่อบิดาให้ออกมา.

เฟลิตเซอร์สร้างความมั่นใจให้ตัวเองโดยจัดภาพวิถีชีวิตในคุกเท่าที่ยอมรับได้. ภาพวาดได้แสดงออกถึงความคิดด้านเดียวที่ช่วยบำบัดความทุกข์ในอดีต ซึ่งจะคุกคามเป็นภัยร้ายแก่เขาในอนาคต. ในตอนแรกเขายอมรับช่วงเวลาแห่งความ

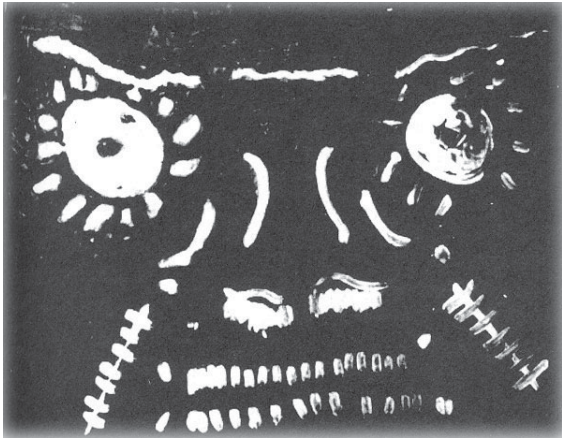
เกียจคร้านและความเบื่อหน่ายที่โรงเรียน ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นผู้ทำงานจริงจัง. เนื่องจากเขาได้ผ่านความล้มเหลวในการพัฒนาวิธีรับมือกับความตื่นตระหนกและความโกรธเคืองที่รุมเร้าภายในตัวตลอดมา จึงเป็นที่เข้าใจได้ว่าการแสดงออกในภาพบ่งบอกถึงความปรารถนาความปลอดภัยจากความมีวินัยที่เด็ดขาดภายในคุก เป็นการยืนยันถึงการแสดงออกทางพฤติกรรมทั่วไปของเด็ก. เฟลิตเซอร์พยายามสะกดปัญหาอารมณ์โดยการจดจ่ออยู่กับการทำงาน และมีความต้องการแก้ปัญหาอารมณ์เหล่านั้นให้ได้ เพื่อให้เปิดรับความพอใจและประสบการณ์นอกเหนือไปจากการก่อสร้างและงานช่างไม้.

ภาพเขียนของเบอ์นาร์ตแสดงด้วยลายเส้นให้ตระหนักว่าภายใต้ความน่ารักภายนอกและการปรับเปลี่ยนของเขายังหลงเหลือความรู้สึกความไม่เป็นคนอย่างแท้จริงและความไม่สมบูรณ์แบบซึ่งชีวิตในโรงเรียนไม่ได้ช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลง.

จากนักโทษนั้นสั้นมาก เราได้เห็นเด็กแต่ละคนลุกขึ้นต่อต้านปัญหาและความรู้สึกที่ไม่มีทางแก้ไขหรือปรองดองได้เองอย่างไร เรื่องดังกล่าวเจ็บปวดใจหลังจากช่วงเวลาหนึ่ง แต่ประสบการณ์นั้นได้ให้คุณค่าบ้าง จากการที่หลายปัญหาได้กระจ่างขึ้นแม้ว่าสามารถแก้ไขได้ไม่เกินจุดหนึ่ง ๆ. เนื่องจากภาพนักโทษไม่เป็นสัญลักษณ์ที่ให้ความหมายต่อทุก ๆ คนเหมือนอย่างภาพกษัตริย์ แต่ก็ยังเป็นภาคส่วนความจริงที่ให้ความหมายแตกต่างกันไปแก่แต่ละปัจเจกบุคคล รูปแบบการวาดภาพนักโทษจึงไม่วิวิธ.

สัตว์ประหลาด

เชื่อกันว่าการผลิตงานศิลปะของเด็กอารมณ์ผิดปรกติ นั้นส่วนหนึ่งควรใช้เรื่องราวที่แปลกและน่าอัศจรรย์ จึงพบว่าหัวข้อเรื่องที่น่ากลัวและแปลกประหลาดลึกลับน่ากลัวมีบทบาทสำคัญในการผลิต. สำหรับเด็ก ๆ ปีศาจ มังกร ภูตผี สัตว์ประหลาด และยอดมนุษย์ในนิยายวิทยาศาสตร์เป็นศูนย์กลางแห่งความน่ากลัว แต่ความเข้าใจการวาดภาพสิ่งน่ากลัวเหล่านั้นเป็นแบบอิสระแตกต่างจากแบบแผนทั่วไปหรือรูปแบบที่ตายตัว ไม่เป็นความคิดที่ถูกต้อง เพราะแม้แต่รูปมนุษย์ต่างดาว รูปภูตผีปีศาจ และหน้าตาสัตว์ประหลาดก็มี

รูปที่ ๕ ภาพหัวสัตว์ประหลาดโดยคลีย์

รูปแบบกำหนดเป็นที่รู้จักกันดี.

เมื่อแม่ของคลีย์เสียชีวิตจากที่ป่วยมาเป็นเวลานาน คลีย์เริ่มวาดภาพใบหน้าสัตว์ประหลาดอยู่หลายเดือน. ภาพเหล่านั้นถูกวาดขึ้นลวก ๆ ภายใต้อารมณ์โกรธแค้นรุนแรง จึงดูไม่ปะติดปะต่ออย่างที่ลือกเลียนได้. ต่อมาเขาวาดรูปที่ ๕ ในช่วงที่เขาควบคุมอารมณ์ความรู้สึกได้บ้างแล้ว ทำให้งานศิลปะของเขาสื่อความเข้าใจได้มากขึ้นที่แสดงออกเกี่ยวกับความกลัวความมืด. เขาวาดภาพบนแผ่นกระดาษสีเหลืองมีพื้นผิวที่ระบายสีดำเต็มพื้นที่ มีวงกลมใหญ่สีขาวคู่หนึ่งแทนดวงตาล้อมรอบด้วยเส้นรังสีสั้น ๆ สีขาวเหลือง ต่ำลงมามีรอยฝีแปรงแนวขนาน ๒ แถวแทนฟันและปาก มีเส้นอื่น ๆ แทนจมูกคิ้ว และเส้นแสดงอารมณ์โกรธอยู่สองข้างปาก. เส้นทั้งหมดเป็นสีขาว (รูปที่ ๕).

ภาพนี้ดูยากเหมือนเป็นส่วนศีรษะล่องลอยอยู่ในความมืด เป็นลักษณะใบหน้าซึ่งพร้อมที่จะแปรรูปพรรณสัณฐาน หรือหายไปได้ทุกขณะ เหมือนเป็นภาพหลอนหรือฝันร้าย.

ตลอดยุคสมัยที่ผ่านมา ภาพวาดสัตว์แต่ละตัวเป็นลักษณะของสิ่งอัศจรรย์ที่ดูไร้เหตุผล โดยเฉพาะหน้ากากของชนดั้งเดิมเผ่าต่าง ๆ ซึ่งมีดวงตา จมูก และปาก แผงด้วยความหมายเชิงสัญลักษณ์ที่แตกต่างกันไม่เป็นรูปแบบใบหน้าเดียว แต่เป็นแบบผสมของรูปลักษณะต่าง ๆ ที่ใช้ในการแสดง. รูปลักษณะที่บิดเบี้ยวและมีอวัยวะอยู่ผิดที่ผิดตำแหน่ง เป็นรูป

แบบเพื่อใช้ในบทแสดง.

การวาดลวดลายสีขาวที่เห็นบนพื้นสีดำเกือบทั้งหมด แสดงออกถึงสมดุลที่ไม่แน่นอนระหว่างเหตุผลกับไร้เหตุผล. การยึดเยียดรูปร่างต่าง ๆ ลงบนพื้นสีดำจำเป็นเพื่อหลีกเลี่ยงไว้ให้กับการต่อสู้ที่ไม่เท่าเทียมกันในสภาพที่ซุกซ่อนอยู่กับสิ่งที่เห็นได้และมีเหตุผล.

ภาพวาดของคลีย์ประสบความสำเร็จโดดเด่นในกลุ่มเพื่อนชั้นเรียน ที่สร้างความประทับใจและลือกเลียนได้ง่าย. เด็ก ๆ ที่ต้องการแสดงออกด้านมิติของชีวิตจึงรับเอารูปแบบมาสร้างให้หลากหลายแตกต่างกันไป การวาดภาพฝันร้ายมักส่งผลเชิงบวกต่ออารมณ์ของผู้วาด เด็ก ๆ ที่เคยมีภาวะกดดันหรือนิสัยชอบวิวาทได้กลายเป็นเด็กน่ารักนุ่มนวลและร่วมมือดีในช่วงที่เขาวาดภาพสัตว์ประหลาด. ปรัชญาการนี้แสดงให้เห็นว่าการวาดภาพมีความหมายมากกว่าเพียงปลดปล่อยความรู้สึก. การวาดภาพทำให้พวกเขามีอำนาจชั่วคราวควบคุมอารมณ์ขัดแย้ง ช่วยลดภาระด้านความกังวลและความก้าวร้าวลงได้.

แฮร์รี่ มีอายุ ๑๑ ปี เมื่อมาเข้าเรียน รูปร่างอ้วนมาก ไม่ชอบสูงส่ง สุนัขภาพ แต่กระตือรือร้นที่จะให้การช่วยเหลือ เป็นเด็กปัญญาดีและชอบอ่านหนังสือ แต่มักปล่อยจิตใจให้ล่องลอยไปกับฝันกลางวัน หรือนั่งเงิบ ๆ ดูดนิ้วหัวแม่มือ. ภายในช่วงปีแรก เขาสามารถกำจัดน้ำหนักส่วนเกินทิ้งไป จนกลายเป็นเด็กผอมกระฉับกระเฉง และเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ. แฮร์รี่ชอบการวาดเขียนตั้งแต่เริ่มต้น เขามีวิธีคิดทำให้เรื่องราวธรรมดากลายเป็นสิ่งที่เหนือธรรมดา แม้กระทั่งภาพซานตาคลอส ที่เขาวาดได้อย่างสมบูรณ์แบบทั่วไปแล้ว ก็ยังมีลักษณะที่เป็นสมบัติของโลกส่วนตัวที่บรรยายไม่ได้.

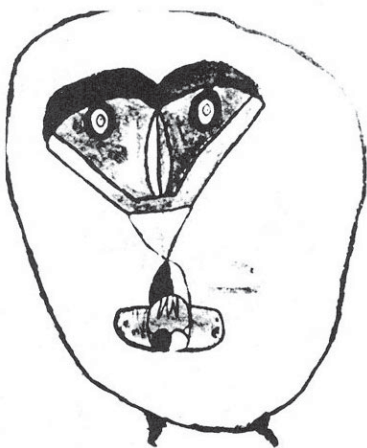
แฮร์รี่ ได้รับชื่อเสียงและภาวะเป็นผู้นำจากผลงานชุดหัวสัตว์ประหลาด. หัวแรกของเขาได้รับแรงบันดาลใจจากนวนิยายของฮานส์ คริสเตียน แอนเดอร์เซน เรื่อง "เพื่อนร่วมทาง" ซึ่งเล่าเรื่องเจ้าหญิงชั่วร้ายองค์หนึ่งที่มีคนรักเป็นสัตว์ประหลาดร่างยักษ์. ในตอนจบยักษ์ตนนี้ถูกตัดหัว นำไปแสดงต่อพระพักตร์องค์หญิง. แฮร์รี่วาดภาพสัตว์ประหลาดตัวนี้ หัวล้านเลียนสีขาว มีเขาสีทองและสีเงินยื่นจากกะโหลก มีดวง

ตาลีเขียว ๒ ดวง และตาลดวงที่ ๓ อยู่กลางหน้าผาก; ริมฝีปากและฟันสีเหลือง ช่องปากสีดำ มีจมูกรูปทรงซับซ้อน รูจมูกใหญ่บิดเบี้ยวดูคล้ายเป็นหัวอยู่ในหัว; เส้นสีดำรอบปาก และดวงตาช่วยเพิ่มการแสดงออกทางอารมณ์ให้แก่ใบหน้า ทุก ๆ ส่วนวาดเค้าโครงสีดำอย่างเรียบง่าย ฉากหลังระบายด้วยสีแปรปรวนหายยาบ ๆ สีแดง. ภาพนี้ให้ความงามอย่างมหัศจรรย์ ทั้ง ๆ ที่มีความประหลาดน่ากลัวและความดูร้าย. แฮร์รี่ภาคภูมิใจในผลงานชิ้นสำคัญนี้อย่างเหลือล้น และจัดแสดงผลงานชิ้นในห้องอาหารของโรงเรียนโดยไม่รังรอง.

เพื่อความแน่ใจว่าแฮร์รี่ทราบหรือไม่ว่าภาพวาดของเขาน่ากลัวมาก ข้าพเจ้าได้แนะนำควรจะปลดมันออกจากผนังของห้องอาหารในเทศกาลอีสเตอร์ ในช่วงที่บิดามารดาและน้องชายน้องสาวตัวน้อย ๆ ของนักเรียนมาเยี่ยมเยียน เชื่อว่าเด็กเล็ก ๆ เหล่านี้บางคนอาจจะตกใจกลัวเจ้าสัตว์ประหลาด. แฮร์รี่ดูจะไม่เข้าใจ และไม่รู้ว่าภาพวาดของเขานั้นน่ากลัว.

โชคไม่ดีที่ไม่สามารถนำภาพวาดสัตว์ประหลาดคนรักของเจ้าหญิงที่กล่าวถึงข้างต้นมาแสดง จึงนำรูปที่ ๖ ที่เป็นภาพสัตว์ประหลาดรูปสุดท้ายของแฮร์รี่ มาเป็นตัวอย่าง. ภาพสัตว์ประหลาดของแฮร์รี่ ได้สร้างกระแสความรู้สึกที่ตื่นแค้นแก่สมาชิกในกลุ่ม ที่ได้เห็นการออกแบบอย่างกล้าหาญด้วยความคิดที่โดยปรกติแล้วถูกฝังกลบไว้ จึงเป็นแรงบันดาลใจให้เด็ก ๆ จำนวนหนึ่งเลียนแบบ. ภาพเขียนสัตว์ประหลาด

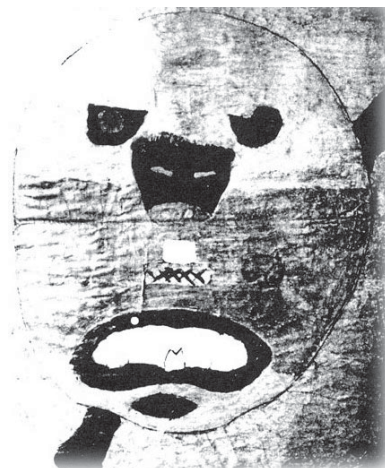

รูปที่ ๖ ภาพสัตว์ประหลาดตัวสุดท้ายของแฮร์รี่

กลายเป็นแบบนิยมแต่ไม่เคยมีรูปร่างที่ชัดเจนอย่างภาพกษัตริย์ และกระแสนิยมก็ไม่ได้แพร่ไปในวงกว้างหรือคงอยู่ตลอดไป.

แมทธิว เด็กชายอายุ ๑๐ ขวบครึ่ง มาเข้าเรียนที่วิลท์เวิร์ค์ ประมาณ ๑ ปีก่อนเริ่มภาคภาพสัตว์ประหลาดของแฮร์รี่. แมทธิวมีโรคทางกายเหตุจิตประจำตัวที่ทำให้ต้องทนทุกข์ทรมานจากอาการท้องเสียและอุจจาระราดเปรอะเปื้อนบ่อย ๆ. ในภาคศิลปะกรรมบำบัด แมทธิวเริ่มวาดภาพปลาและอาวูชขนาดเล็ก แรงงัดด้วยดินสออย่างระมัดระวัง. ภาพวาดของเขาได้แสดงให้เห็นทราบดีถึงสติปัญญา ทักษะ และความรู้เรื่ององค์ประกอบต่าง ๆ ของเขาอย่างชัดเจน. ต่อมาเขาลองวาดภาพขนาดใหญ่ขึ้นได้ดีมาก ดูว่าเขาพยายามเพื่อเข้าถึงขอบเขตที่กว้างใหญ่และที่เป็นอิสระ แต่โดยไม่ทราบสาเหตุเขาหยุดเฉยไปอีก. ต่อมาเกิดเหตุการณ์ใหม่ที่เมื่อไรก็ตามแมทธิวจะใช้สี เขายังเกิดความหวาดหวิดไม่พอใจอย่างรวดเร็วและหมดความอดทน แล้วจบลงด้วยการละเลงสีอย่างมีอารมณ์และการเทสีลงบนแผ่นภาพ ทำให้รูปที่วาดไว้ถูกสีกลบทับไปหมด. ตัวแมทธิวเองสามารถคาดการณ์ความพิบัติได้ทุกครั้งทันทีที่เขาสัมผัสแปรงสี แต่กระนั้นก็ตาม แมทธิวยังคงมาเข้าชั้นภาคศิลปะกรรมปฏิบัติ แต่ใช้เวลาทั้งหมดยืนนิ่งเฉยด้วยท่าทางไม่เป็นสุข.

ในช่วงที่แฮร์รี่ผลิตภาพสัตว์ประหลาดอันเลื่องลือ แมทธิวเริ่มวาดภาพสัตว์ประหลาดด้วยเช่นกัน (รูปที่ ๗) เขา

รูปที่ ๗ ภาพสัตว์ประหลาดของแมทธิว

ทำงานในสภาพสมมติกำลังใจสูง ปราศจากความลังเล และใช้สีอย่างอิสระ. แมทธิवादภาพลัทธิประหลาด ๓ ตัวอย่างต่อเนื่องในช่วงเวลาสั้น ๆ หลังจากนั้นจึงเปลี่ยนไปวาดภาพคฤหาสน์เพื่อฝันที่คิดขึ้นเองอันเป็นการปิดฉากนี้. ท้ายสุดเขากลับไปวาดภาพแนวเหมือนจริง.

ลัทธิประหลาดของแมทธิวสูญเสียความโดดเด่นไป เนื่องจากการลงสีขาวดำเป็นส่วนใหญ่. อย่างไรก็ตาม เขาวาดใบหน้าลัทธิประหลาดด้วยสี ๓ สี ระบายกะโหลกด้วยสีเขียวมะกอกอ่อน ๆ ระบายใต้ดวงตาเป็นแถบสีเขียวที่อ่อนกว่า ใบหน้าส่วนล่างลงสีเหลืองมัสตาด ตาขวาเป็นสีดำม่านตาสีแดง ตาซ้ายสีแดง จมูกที่ดูคล้ายหัววัวเป็นสีน้ำตาลแก่และสีส้ม. การออกแบบส่วนล่างลงไปจากนั้นเป็นสีเหลือง สีม่วง และสีส้มทำให้ดูแปลก ๆ ริมฝีปากทาสีแดง ฟันสีขาว ช่องปากเป็นสีน้ำตาลพื้นของกระดาดห่อของ และตาดวงที่ ๓ อยู่ใต้ปากสีน้ำเงินและม่านตาสีแดง. ด้านหลังของศีรษะมีอาวุธด้ามสีดำและใบมีดสีน้ำตาลแดง. ลักษณะของลัทธิประหลาดตัวนี้แสดงออกความเจ็บปวดและความดูร้าย ปากสีแดงและฟันที่คมราวคู่มือที่ จะเขมือบผู้ชม ดวงตาดูชั่วร้ายลึกลับ มีถึง ๕ ดวงบนใบหน้า เนื่องจากจุดสีส้ม ๒ จุดบนจมูกเป็นดวงตาเช่นกัน. การมีตาหลายดวง มีจมูกรูปหัวสัตว์ และมีปากกว้างและฟันแหลมคม พบได้ครบในภาพลัทธิประหลาดทั้ง ๓ ภาพของเขา.

อภิปราย

ทั้ง แฮร์รี่ และแมทธิวมีแม่เป็นโรคจิต. แฮร์รี่ลงมือวาดลัทธิประหลาดตัวแรกของเขาหลังจากไปเยี่ยมแม่ของเขาที่โรงพยาบาล. เชื่อกันว่าแม่ของแมทธิวมีส่วนสร้างปัญหาสาเหตุโรคท้องร่วงและอุจจาระราดของแมทธิว. อาจอนุมานว่าความผิดปรกติในเด็กทั้งสองกรณีได้รับอิทธิพลแนวคิดและรูปแบบดิบ ๆ จากแม่โรคจิตของเขาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จิตใจของเขาจึงไม่อาจเจริญเติบโตได้ตามปรกติธรรมดา.

เมื่อแฮร์รี่อายุ ๑๑ ขวบ เขามีพัฒนาการไม่สม่าเสมอ ไม่ถูกต้อง. สติปัญญาของเขาก้าวหน้ามาก มีอารมณ์ตลกขบขัน เขาสามารถดำเนินกลกิจในชีวิตประจำวันได้อย่างน่าพิศวง. เขาสุขภาพเกินไป และกระตือรือร้นคอยให้ความช่วยเหลือแก่

ทุกคน แต่ไม่กล้าแสดงออกความรู้สึกด้านลบต่อผู้มีอำนาจ. กล่าวอีกนัยหนึ่งว่าแฮร์รี่ไม่เข้าใจธรรมชาติของอารมณ์ความรู้สึกและปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลอื่น ทำให้เขาถดถอยเข้าไปอยู่ในโลกส่วนตัวที่ซึ่งไม่มีทั้งคุณค่าทางคุณธรรมหรือกฎธรรมชาติที่มีความหมาย.

แฮร์รี่วาดภาพลัทธิประหลาดด้วยความสงบสุขุม. หัวลัทธิแต่ละหัวให้ความหมายบ่งบอกแนวคิดต่าง ๆ ของเขาอย่างแม่นยำถูกต้องตามการเสนอภาพวิทยาศาสตร์. ภาพของเขาดูน่ากลัวเพราะแสดงออกความคิดที่คร่ำครึและโหดร้าย แต่แฮร์รี่เองไม่แสดงความกังวลใจเลยในการวาดภาพลัทธิประหลาดเหล่านั้น อาจเป็นเพราะเขาได้สร้างสมดุลในจิตใจ ทำให้โลกแห่งความฝันของเขาไม่อิริยมย์และปลอดภัยกังวลใจ เขาได้ปลดปล่อยความกังวลใจของเขาออกไปภายนอกหมดสิ้นไม่ว่าเนื้อหาจะเป็นอะไร. แฮร์รี่กระตือรือร้นมากที่จะทำให้คนอื่นพอใจและกลัวการกระทำผิด และรู้สึกประหวั่นพรั่นพรึงต่อการคิดประดิษฐ์เค้าโครงเรื่องที่ดูร้ายหรือเสนอภาพสยองขวัญที่สุด. ความชัดเจนและเยือกเย็นในการแสดงออกความฝันซึ่งโดยปรกติแล้วถูกฝังไว้ในจิตใจและวุ่นวาย ได้ช่วยให้เด็กคนอื่นที่ถูกสิงด้วยความรู้สึกที่คลุมเครือและฝันในลักษณะเดียวกันได้รับรูปแบบเริ่มต้นความคิดให้กับพวกเขาด้วย.

ความกดดันกับการถดถอยที่สลับสับเปลี่ยนไปมาขณะเขาวาดภาพมีสาเหตุมาจากความฝัน โดยลัทธิประหลาดได้ทำให้เขาสามารถหลุดจากภาวะที่สกดกั้นการวาดภาพที่เคยรู้สึก จึงเป็นไปได้ที่แมทธิวได้ปลดปล่อยตัวเองสำเร็จโดยการวาดภาพลัทธิประหลาดเพียงครั้งเดียว จึงเป็นการสนับสนุนความคิดที่ว่าปัญหาทางจิตของแมทธิวเกิดจากมารดาโรคจิตของเขา แต่ยังไม่ฝังลึกในบุคลิกภาพ ดังที่การวาดภาพเรือและอาวุธต่าง ๆ ในช่วงหลังแสดงยืนยันถึงการเป็นลูกผู้ชายอย่างอิสระของเขา. พัฒนาการด้านอารมณ์ความรู้สึกต่อมาเมื่อเขาได้เรียนรู้ความเป็นจริงมากขึ้นและเข้าใจโลกรอบ ๆ ตัวเขานั้นตรงกับระดับพัฒนาการด้านอารมณ์ความรู้สึกของเด็กตามเกณฑ์อายุ ซึ่งได้รับการเสริมให้เด่นชัดมากจากความเฉลียวฉลาดและความรู้สึกไวที่สูงกว่าปรกติของเขา.

ลัทธิประหลาดของเด็กน้อย

เป็นที่น่าสนใจว่าเด็กที่มาเลียนแบบการวาดภาพลัทธิประหลาดของแฮร์รี่ส่วนมากเป็นเด็กอายุน้อยที่ยังไม่เจริญวัยประสปีระสาความหนัก แม้ว่าทุกคนมีอายุไม่ต่ำกว่า ๘ ขวบ แต่ระดับพัฒนาการและการวาดเขียนยังอยู่ในเกณฑ์เด็กอายุ ๔ ถึง ๖ ขวบ ซึ่งโดยทั่วไปจะยังไม่สามารถวาดภาพด้วยความสามารถและแนวคิดของตนเอง นอกจากพยายามลอกเลียนแบบของเด็กโต. สำหรับเด็กกลุ่มนี้ แฮร์รี่เป็นตัวอย่างของเสรีภาพที่ทำให้พวกเขาวาดภาพตามระดับอารมณ์ของพวกเขาเองได้ ทั้ง ๆ ที่ลัทธิประหลาดส่วนใหญ่หมายถึงภูตผี, ยักษ์, หรือสิ่งมีชีวิตที่น่ากลัวอื่น ๆ ภาพวาดจึงแสดงออกความป่าเถื่อนโดยการวาดพื้นจำนวนมาก หรือแสดงออกพลังเพื่อฝันและศักยภาพโดยภาพดวงตาที่หลากหลาย จมูกที่ใหญ่โต หรือเขาที่ยื่นออกจากหัว. แต่ภาพเหล่านั้นแสดงความเป็นลัทธิร้ายน้อยเนื่องจากการแสดงออกโดยสัญญาณของ

ความไร้เดียงสา ไม่ใช่การถดถอย เป็นภาพในสภาวะไร้เดียงสาแตกต่างจากภาพของแฮร์รี่ที่ก่อความรู้สึกขยะแขยงและความอึดอัดเพราะมีการรวมตัวที่น่าขนลุกโดยสติปัญญาที่เจริญเต็มทีและความเฉลียวฉลาดที่แข็งแกร่งร่วมกับแนวคิดและแบบแผนสมัยเก่า.

อิทธิพลของแฮร์รี่เป็นอยู่ไม่นาน พอภาพลัทธิประหลาดหมดความนิยมไป ชุมชนก็มีปฏิกิริยาความรู้สึกไม่แน่ใจต่อความไม่ถูกต้องและความอึดอัดเกี่ยวกับเรื่องนี้. แฮร์รี่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ด้วยถ้อยคำเช่น “เท่าที่คุณทำได้ก็เพียงการวาดภาพลัทธิประหลาด”. การวิจารณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่แฮร์รี่เองก็พร้อมหาคำตอบต่อพฤติกรรมและความคิดของเขา. เขาได้ตั้งต้นค้นหาความรู้สึกของการเป็นเด็กในกลุ่มเด็กว่าเป็นอย่างไร. เขาค่อย ๆ หมดความสนใจในการวาดภาพไปในที่สุด.